
Ірина МАЗУР
(Дніпро, Україна)

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

Сьогодні Україна перебуває у процесі реформування системи освіти, прагнучи долучитися до світового освітнього простору. Цей процес передбачає суттєві інноваційні зміни в сучасній освітній системі. Відповідно постає потреба у якісній підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти до педагогічної діяльності, рівень готовності яких впливатиме на успішність процесу виховання дошкільників на засадах національних цінностей. Однією з найважливіших цінностей є формування повноцінної, національносвідомої особистості – майбутнього громадянина України.

Проаналізуємо низку державних документів, які відображають питання національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Так, у статті 7 Закону України «Про дошкільну освіту» зазначено, що головними завданнями дошкільної освіти є «виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу...» [1].

Закон України «Про освіту» передбачає виховання патріотизму, культурних цінностей Українського народу, історико-культурної спадщини та поваги до традицій. [2].

Закон України «Про вищу освіту» стверджує, що «науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої

освіти зобов'язані поважати гідність осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України» [3].

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» визначає національно-патріотичне виховання дітей раннього та дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного краю, інтерес і повагу до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят та обрядів), як спеціальну (фахову) компетентність випускників закладів вищої освіти. [5].

Виходячи з аналізу державних документів, можемо стверджувати, що пріоритетним завданням вищої освіти є підготовка фахівців, здатних зберігати і продовжувати українські історичні та культурні традиції, а також використовувати українські етнопедагогічні ідеї у закладах дошкільної освіти.

Тому, на нашу думку, у системі фахової підготовки у закладах вищої освіти вкрай важливим є підготовка майбутніх вихователів до національно-патріотичного виховання дошкільників.

Ознайомившись з освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської області», ми виявили, що в циклі загальної підготовки є обов'язковий компонент «Методика формування соціально-громадянської компетентності «Дитина в соціумі» (національно-патріотичне виховання)». Мета дисципліни – надати здобувачам освіти цілісне уявлення про форми, методи та прийоми національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку [4]. А для ефективного досягнення поставлених цілей автор робочої програми запропонував використання різноманітних форм, методів та нових педагогічних технологій у роботі з майбутніми фахівцями дошкільної освіти.

На нашу думку, ключову роль у підготовці майбутніх вихователів до патріотичного виховання відіграють сучасні педагогічні технології, оскільки вони сприяють розвитку у здобувачів освіти креативності, ініціативності, творчості, самостійності та зумов-

люють створення умов для суб'єкт-суб'єктної взаємодії у фаховій підготовці майбутніх педагогів.

У контексті підготовки вихователів використовуються різні педагогічні технології, які уможливають зробити цей процес ефективнішим. Розглянемо детальніше технології на прикладі їх застосування в освітньому процесі вищих закладів освіти у підготовці фахівців дошкільної освіти [6].

Великою популярністю користується *проектне навчання*, основне значення якого полягає у створенні студентами спеціальності «Дошкільна освіта» власних навчально-методичних надбань у галузі дошкільної освіти. Так, при застосуванні проектних технологій в освітній процес ЗВО майбутні педагоги мають можливості розробляти проекти, авторські завдання та дидактичні ігри; складати плани-конспекти занять, святкові сценарії, батьківські збори; створювати власні портфоліо; розробляти інформаційні плакати, листи та буклети тощо.

У межах підготовки вихователів до національно-патріотичного виховання це може передбачати створення проектів для дітей, що стосуються національної культури, історії та традицій. Для прикладу пропонуємо таку тематику проектів: «Моя культурна спадщина», «Традиції мого народу», «Мандрівка крізь епохи», «Моя родина в історії» та ін.

Не менш корисними для фахової підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти є *інтерактивні методи навчання*, які надають студентам можливість зануритися у реалії роботи з дошкільниками, допомагаючи їм практично застосовувати знання, щодо національно-патріотичного виховання. Такий підхід сприяє розвитку креативного мислення, комунікативних навичок та готовності до самостійної роботи з дітьми у майбутньому. До інтерактивних методів належать: «Імітаційні ігри», «Дискусії та мозковий штурм», «Квести та навчальні ігри», «Ситуаційний аналіз (Case-study)», Метод «Фішбоул», «Ділові ігри», «Кейс-метод» та ін.

Наведемо приклад практичного застосування методу «Дискусії та мозковий штурм», метою якого є обговорення актуальних питань національно-патріотичного виховання та пошук нових

ідей для його впровадження. Так, викладач пропонує студентам обговорити, як сучасні діти дошкільного віку сприймають патріотизм, які методи виховання є ефективними, а які – застарілими. Здобувачі освіти можуть пропонувати нові підходи та ідеї для виховання патріотизму, створюючи спільний список методів.

Використання наступної технології – *інформативно-комунікативної*, допомагає формувати інформаційно-комунікативні навички, такі як робота з електронними освітніми ресурсами, соціальними мережами, створення інтерактивних матеріалів, мультимедійних презентацій тощо. Основне призначення інформаційних технологій полягає у створенні умов для збору, обробки, опрацювання та передачі інформації, і студенти використовують ці технології насамперед при написанні науково-дослідницьких робіт (курскових, магістерських), наукових статей та рефератів, при презентації своїх проєктів, при використанні інтернет-джерел для пошуку інформації про досвід науковців з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

Варто зазначити, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології (відео, презентації, інтерактивні дошки) сприяють доступному і цікавому поданню матеріалу з національної тематики. Ось кілька прикладів, як ці технології можуть бути використані у роботі зі студентами: створення презентацій на тему «Дошкільнятам про народні звичаї» «Дітям про видатних українських історичних постатей»; робота з інтерактивною дошкою «Інтерактивні карти України», «Інтерактивні ігри на тему національних символів» та створення коротких анімаційних фільмів або відеороликів «Про національні символи», «Відео-екскурсії Україною» та ін.

У підсумку зазначимо, що відповідно до запитів сучасного життя, пріоритетним завданням системи вищої освіти, стає якісна підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку. Розв'язання цього завдання можливе за умов зміни педагогічних методик і впровадження новітніх технологій. Застосування цих технологій сприяє формуванню у майбутніх вихователів здатності ефективно впроваджувати національно-патріотичне

виховання в освітньому процесі дошкільнят, враховуючи їх вікові особливості. У результаті, такі підходи не тільки сприяють професійному розвитку вихователів, але й забезпечують якісну підготовку до реалізації важливих завдань національного виховання підростаючого покоління

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2628-14> (дата звернення: 24.09.2024).
2. Закон України «Про освіту». URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. (дата звернення: 24.09.2024).
3. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page5>. (дата звернення: 23.09.2024).
4. Робоча програма «Методика формування соціально-громадянської компетентності «Дитина в соціумі» (національно-патріотичне виховання)» URL : <http://http://surl.li/qpecof> (дата звернення: 23.09.10.2024).
5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/012-Doshk.osvita-bakalavr.28.07.pdf> (дата звернення: 23.09.2024).
6. Технологія. Словник іншомовних слів / уклад. С.П. Морозов, Л.М. Шкарапута. Київ : Наук. думка, 2000. С. 573.